

**TUMAČENJE ČLANA 30. KOLEKTIVNOG UGOVORA O PRAVIMA I OBAVEZAMA
POSLODAVACA I RADNIKA ZA DJELATNOST DRVNE I PAPIRNE INDUSTRIJE U FEDERACIJI
BIH („SLUŽBENE NOVINE FBIH“ BROJ 77/21)**

Komisija za tumačenje Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika za djelatnost drvne i papirne industrije u FBiH („Službene novine FBIH“ broj 77/21) u sastavu od po dva predstavnika potpisnika navedenog Kolektivnog ugovora daju tumačenje na član 30. Kolektivnog ugovora na pitanje koje je dostavio Sinkro d.o.o. Sarajevo.

Pitanje glasi: Molimo za tumačenje člana 30. Kolektivnog Ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika za djelatnost drvne i papirne industrije u FBiH („Službene novine FBIH“ broj 77/21).

S obzirom da je uslov da radnik do isplate nije po istom osnovu ostvario pravo kod tog poslodavca, molimo da nam potvrdite da smo na ispravan način primjenili ovako definisan uslov, kada radniku po ovom propisu možemo odobriti isplatu samo ako prethodno po ovom osnovu (a osnov je u slučaju smrti člana porodice), nije već ostvario kod tog poslodavca?

Molimo, da nam pojasnite drugi uslov, odnosno da drugi član uže porodice koji je zaposlen kod poslodavca nije ostvario pravo na naknadu po istom osnovu. Dakle, ako imamo supružnike koji rade kod nas kao poslodavca i jedan ostvari pravo po ovom osnovu da li u tom slučaju drugi radnik ne može ostvariti ovo pravo jer ne ispunjava ovaj uvjet?

Molimo Vas za Vaše mišljenje odnosno obrazloženje ovog uvjeta, samo u okviru ovog propisa, bez više prava koje naravno poslodavac može odobriti.

Da li je iznos od dvije prosječne naknade koje se u ovom slučaju imaju isplatiti, ako radnik nije dostavio račune o troškovima u vezi sa smrtnim slučajem imaju umanjiti za porez koji se mora na ovaj iznos platiti ili porez na ova davanja idu na teret poslodavca.

U vezi navedenog pitanja Komisija daje sljedeće tumačenje:

Kolektivni Ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika za djelatnost drvne i papirne industrije u FBiH („Službene novine FBIH“ broj 77/21) članom 30. definiše:

- 1) Radnik ili njegova porodica imaju pravo na naknadu na teret poslodavca u sljedećim slučajevima:
 - smrti radnika, u visini najmanje tri i po prosječne isplaćene plaće kod poslodavca iz prethodnog mjeseca;
 - smrti bračnog supružnika, djeteta i roditelja koji živi u zajedničkom domaćinstvu, u visini najmanje dvije prosječne isplaćene plaće kod poslodavca iz prethodnog mjeseca.
- 2) Uslov za isplatu naknade za slučaj smrti člana uže porodice je da radnik do isplate nije po istom osnovu ostvarivao pravo kod tog poslodavca, da drugi član uže porodice koji je zaposlen kod poslodavca nije ostvario pravo na naknadu po istom osnovu, da je radnik priložio kućnu listu kojom se dokazuje da član uže porodice živi ili izjavi da je živio sa radnikom u zajedničkom domaćinstvu, odnosno izjavu da on snosi dodatne troškove po osnovu teške bolesti, invalidnosti i smrti člana uže porodice.

- 3) Naknade po osnovu drugih slučajeva poslodavac može urediti internim aktom.
- 4) U slučaju promjene propisa kojima se reguliše ova materija, svaka od ugovornih strana će odmah pokrenuti postupak izmjena ovog člana kolektivnog Ugovora.

Navedenom odredbom precizno su definisani uvjeti kada radnik ostvaruje pravo na naknadu kod poslodavca, odnosno kada to pravo ostvaruje član porodice radnika u slučaju njegove smrti, a time i precizirana obaveza poslodavca pod kojim uvjetima ima obavezu isplatiti naknadu.

Iz odredbe nesporno proizilazi da:

1. u slučaju smrti radnika, njegova porodica ima pravo na naknadu na teret poslodavca u visini **tri i po prosječne isplaćene plaće kod poslodavca;**

2. u slučaju smrti **bračnog druga, djeteta i roditelja koji živi u zajedničkom domaćinstvu radnik** ima pravo na naknadu na teret poslodavca **u visini najmanje dvije prosječne isplaćene plaće kod poslodavca iz prethodnog mjeseca.**

Dakle, odredbom čl. 30. st. 1. alineja 2. preciziran je osnov za isplatu naknade, te je jasno definisano **da osnov za isplatu naknade može biti:** smrt bračnog druga, smrt djeteta ili smrt roditelja koji živi u zajedničkom domaćinstvu.

Uvjet da bi radnik ostvario svoje pravo, a poslodavac imao obavezu isplatiti radniku naknadu definisan je u stavu (2) čl.30. pa je utvrđeno:

- da radnik do isplate nije **po istom osnovu** ostvarivao pravo kod tog poslodavca ,
- da drugi član uže porodice koji je zaposlen kod poslodavca **nije ostvario pravo na naknadu po istom osnovu,**
- da je radnik **priložio kućnu listu kojom** se dokazuje da član uže porodice živi ili izjavi da je živio sa radnikom u zajedničkom domaćinstvu, **odnosno izjavu da on snosi dodatne troškove po osnovu teške bolesti, invalidnosti i smrti člana uže porodice.**

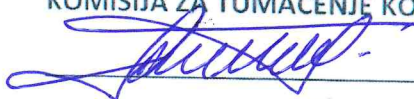
Imajući u vidu navedenu odredbu nesporno proizilazi da se radi o tri različita osnova za isplatu. Smrt članova uže porodice **odnosno smrti bračnog druga, djeteta i roditelja koji živi u zajedničkom domaćinstvu,** koji su navedeni u odredbi i predstavljaju **različite osnove za isplatu utvrđene naknade.** Pa ukoliko je poslodavac radniku ranije isplatio naknadu za slučaj smrti supruge, **nema prepreke da radnik ostvari pravo na naknadu u slučaju smrti roditelja sa kojim živi u zajedničkom domaćinstvu.**

Dalje, iz st. (2) navedenog člana jasno proizilazi da drugi član **uže porodice koji je zaposlen kod istog poslodavca ne može po istom osnovu ostvariti pravo na naknadu.** Pa u tom slučaju ukoliko su kod poslodavca zaposleni braća i/ili sestre pravo na naknadu ostvaruje samo jedan radnik.

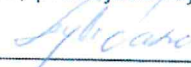
Svakako treba voditi računa da je ispunjen i treći uvjet iz st. (2) čl. 30. KU.

Vezano za pitanje, da li se iznos naknade ima umanjiti za porez, imajući u vidu da se ovo pitanje odnosi na primjenu propisa iz oblasti finansija u Federaciji BiH, davanje mišljenja u vezi sa ovim upitom nije u nadležnosti Komisije. Komisija je nadležna dati tumačenje samo kada je u pitanju visina naknade. Prema članu 30. stav 1. alineja 1. i 2. visina naknade iznosi **tri i po prosječne plaće koje su isplaćene kod poslodavca u prethodnom mjesecu ili dvije prosječne plaće isplaćene kod poslodavca u prethodnom mjesecu.**

KOMISIJA ZA TUMAČENJE KOLEKTIVNOG UGOVORA

Suad Ečo, predsjedavajući Grupacije poslodavaca za djelatnost drvne i papirne industrije

Leja Ćatić, predsjednica Samostalnog sindikata šumarstva, prerade drveta i papira Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 07.03.2022.godine